

OVER EEN HECTARE EN ENKELE ANDERE MATEN

Hugo Lambrechts-Augustijns

Af en toe wordt de vraag gesteld: “*Hoe groot is een hectare?*” We maken enkele vergelijkingen om dit voor te stellen.

1 hectare = 10.000 m² (100 x 100 m). Er gaan 100 hectare in 1 km² (1.000.000 m²)

Een voetbalveld heeft als afmetingen 65 m x 100 m.

1 ½ voetbalveld is 65 x 100 x 1,5 = 9750 m², of bijna 10.000 m², wat 1 hectare is.

's-Gravenwezel heeft een oppervlakte van 1496 ha en Schilde 2102 ha, samen 3598 ha.

Schoten heeft een oppervlakte van 2955 ha.

In oude teksten komt wel eens de oppervlaktemaat een 'bunder' (Lat. *bonnarium*) voor. De oude maten verschilden van streek tot streek, afhankelijk van de grootte van de plaatselijke lineaire maateenheid de 'voet' of de 'roede'. In Brabant en het Land van Dendermonde bevatte een bunder 400 vierkante roeden. Een kwart bunder, of 100 roeden, heette een *dagwand*. Dit is de oppervlakte grond die een landbouwer met behulp van een os en een ploeg normaal in één dag kon ploegen. In de Angelsaksische landen noemt men dit een *acre*. Een *gemet* is de oppervlakte van het zaailand dat een koppel paarden kan omploegen tussen zonsopgang en zonsondergang. Deze maten zijn flexibel en gemiddelden, want het land dat bewerkt moest worden kan zwaarder of lichter zijn voor een paard of een os. Volgens de regio varieert een dagwand tussen 3000 en 3500 m², of ongeveer een derde van een hectare.

In 1816 stelden de Nederlanders één bunder gelijk aan één hectare (in 1937 als officiële vlaktemaat afgeschaft). Het overnemen van de oude naam heeft nooit ingang gevonden in België. Een bunder (of drie gemeten) in de Kasselrij Oudburg en het Land van Waas omvatte 1,336937 ha.

Vooraf in de eerste helft van de 19de eeuw, maar natuurlijk ook daarvoor, is het opletten geblazen bij het beoordelen van oppervlaktematen in de Lage Landen.